

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

Govor predsednice Republike Slovenije na slovesnosti ob 60-letnici delovanja osrednjega slovenskega letališča na Brniku

Sreda, 17. april 2024, Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana

Velja govorjena beseda!

Spoštovana direktorica dr. Babett Stapel,
spoštovana ministrica mag. Alenka Bratušek,
dragi zaposleni,
cenjeni visoki gostje.

Iskreno se vam zahvaljujem za povabilo na slavnostno obeležitev 60-letnice delovanja našega osrednjega slovenskega letališča. Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana.

Z veseljem sem danes prišla na Brnik, saj me tukajšnje letališče spominja na eno od prijetnih obdobij v mojem življenju. Kot stevardesa sem (v času študija prava) tu začejala večino letov pri takratni Adrii Airways.

Prepričana pa sem, da brniško letališče ni ostalo zapisano samo v mojem srcu, ampak tudi v srcih številnih Slovenk in Slovencev, ki so od tod leteli in še letijo na počitnice, službene in zasebne poti širom Evrope in sveta. Zato verjetno ne pretiravam, če označim osrednje slovensko letališče kot enega od simbolov Slovenije, na katerega smo vsi lahko zelo ponosni. Ob slehernem povratku te izstop iz letala in pogled na mogočne vrhove bližnjih gora ne pustita ravnodušnega. Veš, da si priletel nazaj domov.

Veseli me, da letališče ta pomemben jubilej obeležuje v znamenju močne rasti potniškega prometa in uspešnega okrevanja po zahtevnem obdobju, v katerem sta ob stečaju Adrie Airways letališče in država ostali brez največjega poslovnega partnerja in se skoraj sočasno ob pandemiji covid-19 spopadli z nepredstavlljivo izgubo prometa.

Lanskoletni optimizem s 30-odstotno rastjo števila potnikov prenašate tudi v letošnje leto, ko boste z več kot 150-imi leti tedensko ponudili potnikom povezave na 25 destinacij na različne konce Evrope.

Skupaj z vami se veselim vaše napovedi o nadaljnji stabilni rasti števila potnikov in postopnem vračanju na raven, ki ste jo beležili pred pandemijo.

Ob tej priložnosti iskreno čestitam ekipi na ministrstvu za infrastrukturo in podjetju Fraport Slovenija za vložen trud pri krepitvi mreže letov z ljubljanskega letališča ter s tem izboljšanje letalske povezljivosti Slovenije. Dosedanja pomoč prevoznikom v obliki državnih spodbud v preteklih letih je nedvomno dosegla namen, enako pomembna pa so tudi prizadevanja na področju krepitve prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije.

Letalska industrija, kamor štejem tudi letališča, že doživlja velike spremembe z uvajanjem novih tehnologij. Kar opazimo potniki, so nedvomno elektronske letalske karte, papirnati kuponi prijave na let bodo namreč kmalu povsod zgodovina.

Letališča prihodnosti uvajajo vrhunsko tehnologijo za izboljšanje potovalne izkušnje. Postopki prepoznavanja obraza, biometrični pregledi in varnostni pregledi, ki jih poganja umetna inteligenca, bodo postali norma, zaradi česar bo potovanje od prijave do izhoda za vkrcanje na letalo enostavnejše in skoraj brez čakalnih vrst. Kot nekdanja informacijska pooblaščenka pa moram opozoriti tudi na ustrezno varstvo osebnih podatkov. Študija mednarodne zveze upravljalcev letališč (ACI) napoveduje skrajšanje čakalnih vrst za 30 – 40 %. A ne pozabimo, digitalizacija večine postopkov prinaša tudi izziv kibernetске varnosti.

Prihodnost ni le v tem, da pridemo na cilj. Gre za to, da tja pridemo na družbeno odgovoren način. Letališča se prav s tem ciljem spreminjajo v zelene oaze z navpičnimi vrtovi, sončnimi kolektorji in inovativnimi sistemi za ravnanje z odpadki. Uvajajo se npr. zeleni zidovi za znižanje temperature in izboljšanje kakovosti zraka znotraj letaliških stavb, medtem ko letališka vozila na električni pogon zmanjšujejo emisije ogljika. Spodbudna je informacija, da so letališča pripravljena postati zelena vodikova vozlišča, pri čemer bo proizvodnja zelenega vodika služila ne le letališkemu vozilu, temveč tudi energetskim potrebam letališča samega. Vznemirljivo je, da so že na obzorju tudi letala s pogonom na vodik.

V vse te procese se aktivno vključuje tudi Evropska unija, ki letališčem nudi finančno podporo za postavitev električnih in vodikovih polnilnic. Od lani je v veljavi tudi regulativa ReFuelEU Aviation, ki predvideva zmanjšanje izpustov letalskega prometa za dve tretjini do leta 2050, ter izboljšanje kakovosti zraka na letališčih in v njihovi okolici.

Na tem mestu bi rada izpostavila moje osebno prepričanje, da bi bilo nujno vzpostaviti tudi hitre železniške povezave letališča s prestolnico in bližnjimi mesti. Splošno znano je, da dobre povezave prispevajo k rasti lokalnega gospodarstva, povečanju turističnega obiska in ustvarjanju novih delovnih mest. Prometna multimodalnost postaja nujnost za moderna letališča, kar kažejo tudi primeri dobrih praks v soseščini.

Zavezam k doseganju ciljev zelenega prehoda in ambiciji družbe Fraport Slovenija, da letališče do leta 2045 postane brezogljično, se tudi sama pridružujem in jih zelo pozdravljam.

Spoštovana direktorica in spoštovani zaposleni.

Imate privilegij delati v edinstvenem okolju osrednjega nacionalnega letališča. A hkrati delate v izjemno zahtevnem letalskem sektorju, ki se hitro spreminja in pred katerim so številni izzivi. Upravljavsko-poslovni, prostorski, tehnološki, predvsem pa podnebni.

Tehnološki napredek in inovacije poganjajo prihodnost letalstva. Od električnih letal do ponovnega obujanja nadzvočnih potovanj, industrija nenehno premika meje, da bi povečala učinkovitost in zmanjšala svoj okoljski odtis. Razvoj tržišč in vse večja globalna povezljivost ponujajo nove priložnosti za rast in razvoj.

Prepričana sem, da boste tudi vi del te uspešne zgodbe preobrazbe in rasti.

Zahvala in priznanje pa gre ne samo zaposlenim, temveč tudi vsem vam, ki ste bili del te zgodbe v preteklosti. Nekdanjim zaposlenim, ki ste vsa ta desetletja prizadevno, profesionalno in predano gradili letališče, ki danes praznuje.

Hvala.